

Mielieji absolventai!

Gerbiamieji absolventų tėveliai, vaikučiai, seneliai ir visi artimieji!

Garbieji svečiai!

Ponios ir ponai!

Žmonija pasiekė labai daug, o ir dabar nepaprastai sparčiai žengiame pirmyn. Randasi naujos technologijos, dirbtinis intelektas tampa mūsų kasdienio gyvenimo palydovu, kuriamos prielaidos mūsų gerovei augti. Trys pastarieji dešimtmečiai yra sėkmės istorija ir Lietuvai. Esame laisvo pasaulio dalis, mums pavyko įsilieti į euroatlantinio aljanso – NATO – gretas, jau beveik du dešimtmečius esame Europos Sąjungoje. Matome augančią ir gražėjančią savo šalį, kurią kuriame visi kartu. Girdime sakant, kad Lietuva nėra taip gerai gyvenusi nuo XVI amžiaus, nuo statutų ir universiteto epochos.

Žinoma, netrūksta ir iššūkių, bet jų tenka kiekvienai kartai. Gal jie kitokie, o vis dėlto neretai labai panašūs, pasikartojantys. Kokie jie šiandien? Mokslininkai skelbia, kad iš Europos vandenyje randamų atliekų 80-85 procentus sudaro plastikas. Kad dėl plastiko taršos pasaulyje kasmet žūsta 100 milijonų jūros žinduolių. Kad kasmet pasaulyje išmetama 1,3 milijardo tonų maisto, kai jo trūksta vienam iš devynių pasaulio gyventojų. Kad 265 milijonai žemės vaikų nelanko mokyklos.

Didžiausias pasaulinis iššūkis europiečiams – klimato kaita. Be ne tik. Tai ir sveikatos priežiūra, ir priverstinė migracija bei perkėlimas, ir socialinė nelygybė. Ir dar daugiau kas.

Ir vis dėlto tai tokie iššūkiai, kuriuos supratusi ir veikdama kartu žmonija tikrai pajėgi išspręsti. Su sąlyga, kad skirtingose valstybėse ir skirtingose žemės vietose gyvenantys žmonės geba bendrauti vadovaudamiesi pagarbos žmogaus teisėms ir tolerancijos principais, jei gerbiamos visų tautų ir visų valstybių teisės laisvai spręsti dėl savo ateities, dėl jiems priimtinausios tvarkos ar sąjungų.

Geležinės uždangos griuvimas praėjusio amžiaus pabaigoje įkvėpė daug optimizmo. Atrodė, kad demokratijos, teisės viršenybės, taikaus valstybių bendravimo idealai ne tik suprantami, bet ir priimtini jei ne visiems, tai bent jau daugumai. Deja, tenka konstatuoti, kad šiandieną realybė kitokia. Iššūkių demokratijai ir teisės viršenybei apstu visuose kontinentuose, Europoje taip pat. Jei pažvelgtume į pasaulio žemėlapi, su liūdesiu pamatytume, kad ir šiandien jame daugiausia autokratijų ir despotizmo spalvų. Kad sofisto Trasimacho pasakymas „Teisingumas yra tai, kas naudinga stipresniajam“, daugeliui vėl tampa norma. Kad Ruso mintis „Jėga nekuria jokios teisės“ yra pajuokta. Kad taikai ir stabilumui, šiems labai svarbiems gėriams Lietuvos ir Europos piliečiams, o ir visiems pasaulio žmonėms, šiandieną yra jau net ne

pavojus – žmonės luošinami ir žūsta visai šalia. Nuožmus karas vyksta visai šalia, Ukrainoje. Brutali jėga vis dar siaučia mūsų žemėje.

Ta proga noriu paprašyti visų esančių čia. Esame ne tik nuostabioje, bet ir sakralioje vietoje – šventų Jonų bažnyčioje. Todėl nepaisant to, koks Jūsų tikėjimas, prašau bent mintyse palinkėti mūsų pasauliui taikos ir ramybės.

Mielieji absolventai! Tikiu, kad jau ir anksčiau esate suvokę teisės ir konflikto, teisės ir karo, teisės ir patrankos nesuderinamumą – kur viešpatauja teisė, ten ginčai sprendžiami visai kitaip. Kažkada karaliai siuntė pasiuntinius gerosioms naujienoms skleisti. Netrukus teisės magistro diplomai atsidurs Jūsų rankose ir Jūs pasklisite po pasaulį palikę Vilniaus universitetą, savo Alma Mater, kaip teisingumo, gėrio, pagarbos ir tolerancijos nešėjai. Tikiu, kad pasaulis taps gražesnis, nes Jūs jį tokį kursite.

Ta proga noriu Jums kai ko palinkėti.

Vienoje išminties knygoje yra parašyta: „Žvaigždė, kuri šviečia tau, yra tavo žvaigždė“. Tegul Jums šviečia ir Jus veda teisingumo žvaigždė. Priminsiu nuostabius Aristotelio žodžius: „Nei rytinė, nei vakarinė žvaigždė nėra tokia puiki, koks puikus yra teisingumas“.

Nuoširdžiai kviečiu Jus: skleiskite šviesą, dalinkitės ja ir jos negailėkite. Darykite pasaulį šviesesnį. Juk kažkada Ciceronas yra mokęs, kad tavo žiburys, kurio ugnimi pasidalinsi su tamsią naktį sutiktuuju, dėl to tau neims prasčiau šviesti.

O trečiasis mano palinkėjimas toks: nebijokite. Nebijokite būti laisvi. Nebijokite būti orūs. Nebijokite būti teisingi. Pacituosiu dar vieną Ruso mintį: „Jėga pagimdė pirmuosius vergus, o jų bailumas padarė juos vergais amžiams“.

Ir dar vienas dalykas. Labai svarbus. Vilniaus universiteto Teisės fakulteto studento priesaikoje yra žodžiai: „Teisės fakultetas yra mano fakultetas, todėl nuo šiandien ir visados būsiu su juo ir už jį“. Tai mano priminimas Jums. Tai mano prašymas Jums. Tai mano palinkėjimas Jums.